

[H. C. Andersen.]

lægge hindringer i vejen for, at ønsket kan blive opfyldt. Den højtærede minister har været så venlig at tage hensyn til de ønsker, som vort partis ordfører i det andet høje ting har fremsat, og lovforslaget synes således nu at være affattet på tilfredsstillende måde. Vi får ikke alene et døvenævn, men også et tunghørenævn, hvilket efter de sagkyndiges mening skal være af stor værdi. Med de særligt kyndige tænker jeg på de mennesker, hvis høreerdskeber har taget skade, og på dem, der søger at råde bod herpå gennem undervisning og på anden måde. Endvidere er der i lovforslaget givet plads for de private skoler og hjem, som tager sig af oplæringen af de fra naturens hånd handikappede, og der er taget hensyn såvel til dem, der lider af denne legemlige mangel, som til dem, der søger at råde bod herpå. Der er dog et forhold, som jeg gerne vil berøre lidt senere, og som jeg vil bede den højtærede minister give oplysning om.

Da sagen var til behandling i folketinget i forrige rigsdagssamling, ønskede folketingets udvalg at se de hjem og skoler for døve og tunghøre, som forefindes her i landet, eller måske var det ministeren, der ønskede at vise udvalget, hvad der forefindes. Det ved jeg ikke, men ministeren arrangerede i hvert tilfælde en rejse til Nyborg, Fredericia og Vejle, de steder, hvor man har sådanne skoler, og var så elskværdig at invitere det i landstinget udpegede udvalg til at deltage i denne rejse, hvilket jeg gerne vil takke ministeren for. Det var klogt at gøre det, og jeg tror, det burde virke som eksempel for andre lignende udvalgsrejser. Denne rejse blev nemlig meget udbytterig. Vi så et arbejde blive udført, som var meget større, end man havde tænkt sig, og vi så resultater, der vist forekom de fleste af os som små undere. Man behøver blot at tænke på, at et barn, som aldrig har opfanget en lyd gennem øret, ikke alene lærer at forstå andres tale, men også lærer selv at tale, ikke alene landets eget sprog, men også et fremmed sprog. Hvis man selv gennem årene er nået så vidt, at man tør rose sig af at være i besiddelse af en vis tålmodighed, må man indrømme, at den tålmodighed, man således har erhvervet sig, er intet imod den tålmodighed, som vi så beviset for ved vort besøg i disse hjem. Jeg lagde mærke til den hengivenhed, hvormed eleven møder sin lærer, og til den ligefremme kærlighed, hvormed læreren betragter sin elev. Man må beundre det arbejde, der her

udføres, og tage hatten af for de folk, der udfører det. De fortjener en ordentlig løn for den gerning, de står i. Det får de måske også, men det er dog blevet sagt mig, at det kan blive vanskeligt for de private hjem at få lærerkræfter, fordi de ikke ser sig i stand til at betale ordentligt for det arbejde, der skal udføres, så at de private skolers og hjemms eksistens derved kommer i fare. Det var derfor, jeg ville bede den højtærede minister udtale sig om, hvorvidt han har opmærksomheden henvendt på, at disse skoler kan blive stillet således, at deres lærerkræfter får den samme løn, som ydes ved statens skoler og hjem. Om dette vil jeg gerne høre en udtalelse fra den højtærede minister.

Der er jo nok dem, der vil spørge, hvilke udgifter denne lov vil føre med sig i forhold til de udgifter, som under den nugældende lovgivning afholdes af staten til dette formål. Jeg er klar over, at det vil være meget vanskeligt for ministeren at svare derpå eller oplyse noget derom. Det er muligt, at der kan findes udgiftsposter, som kan skæres ned uden skade, men på det område, der her er tale om, hører smålighed afgjort ikke hjemme, og jeg tror heller ikke, tanken om smålighed råder noget sted.

Mit parti vil stemme for lovforslaget, således som det er forelagt, og heller ikke vi forlanger det henvist til udvalg.

Jørgen Otsen: Lovforslaget om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre, således som det nu foreligger til behandling i dette høje ting, har, som allerede nævnt, været genstand for en overordentlig grundig og indgående behandling i folketinget, hvor et udvalg gennem lang tid, også i den foregående rigsdagssamling, har arbejdet med det. Således som det nu foreligger i folketingets affattelse, rummer det en hel række ændringer, mange og gode forbedringer, fremkaldt under forhandling til mange sider, bl. a. også ved udvalgets besøg på de forskellige skoler og institutioner i Fredericia, Vejle, Nyborg og her i København. Jeg tror, alle interesserede parter vil være vel tjent med disse forbedringer og glade for dem, og jeg finder derfor ikke anledning til at fremkomme med mange bemærkninger.

Jeg vil dog gerne udtale min glæde over de forbilledige fremskridt, som hermed sker i omsorgen for de døve og tunghøre. Det er mit håb, at denne lovgivning, der sikkert også i dette høje ting vil få tilslutning fra alle sider, må blive til lykke